

CURS INTERNACIONAL MONTESSORI DE BARCELONA

TEÒRIC I PRÀCTIC

A CÀRREC DE LA

DOCTORA MARÍA MONTESSORI

DOCTORA EN MEDECINA I EN PEDAGOGÍA

FONAMENTS DE LA PEDAGOGÍA CIENTÍFICA,
ENSENYAMENT DE PÀRVULS (CASE DEI BAMBINI),
ENSENYAMENT ELEMENTAL FINS ALS DEU ANYS,
EDUCACIÓ RELIGIOSA CATÒLICA

Interessa aquest curs a totes les persones dedicades a l'ensenyament: Mestresses de Pàrvuls, Mestres d'Escola Elemental, Professors d'Escola Normal, d'Institut, d'Escola Tècnica, d'Universitat, etcètera, Sacerdots, Religioses de l'Ensenyament, Institutrius, etc.

Interessa també als Higienistes i als Metges.

Interessa d'una manera especial als pares i mares de família curiosos de l'educació de llurs fills, i als joves d'ambdós sexes que s'han format un ideal enlairat de llur futura vida domèstica.

Interessa aiximateix als estudiosos que, situats en els diferents camps de l'especialització, segueixen intel·ligentment el progrés de les ciències.

Interessa, finalment, a tots els que, dins els camps de l'educació i de la filantropia, es preocupen del benestar de l'infant i de la sort de les futures generacions.

El curs començarà el 15 de febrer i acabarà el
15 de maig de 1916

SECRETARÍA DEL CURS: CARRER DIPUTACIÓ, 262, PRAL.
BARCELONA

CURS INTERNACIONAL MONTESSORI
DE BARCELONA

La Doctora Maria Montessori. Maria Montessori, autora de la Pedagogia del seu nom, i que representa el primer i únic intent satisfactori d'aplicació del criteri científic a l'estudi de la Pedagogia, va nèixer a Roma el 31 d'agost de 1870. Fou la primera senyoreta que estudià Medecina a la Universitat de Roma, de la qual se'n graduà brillantment amb el Doctorat. Llarga i feconda és la vida d'estudi i de treball científic de la Doctora Montessori. Durant ella s'especialitzà a la Clínica de Psiquiatria, venint així en contacte amb infants anormals i iniciant el tractament pedagògic davant l'insuficiència del tractament purament mèdic; ensenyà Antropologia a la Universitat de Roma, com a docent lliure, materia sobre la qual ha publicat un llibre notabilíssim; ha exercit el professorat regular d'Antropologia i Higiene a l'Institut Superior del Magisteri Femení, de Roma, havent rebut l'encàrrec del Ministeri d'Instrucció Pública per a fer estudis pedagògics, etc., etc.

El treball amb els anormals la portà a conèixer el llibre del notable metge francès Edouard Séguin, qui, relatant el resultat de les seves experimentacions, havia escrit paraules plenes de bon seny i de significació que fins aleshores havien restat pràcticament desoïdes. En aquest moment comencen de pendre forma pràctica i experimental els estudis pedagògics de la insigne Doctora italiana, que tanta nova llum han projectat sobre l'educació en general. Es, doncs, una creença mancada de tot fonament que Maria Montessori s'inspirés, per a la seva tasca pedagògica, en l'obra o les idees de Rousseau, Tolstoi, Froebel, Pestalozzi, Herbart i demés pedagogs de les escoles filosòfica o sentimental. L'obra de la Doctora Montessori segueix una nova linia de treball, d'un rigorosíssim mètode científic experimental que gairebé no s'ha fet viable fins a després de les rescents descobertes de la ciencia biològica.

Durant els tretze anys de tasca educativa experimental, silenciosa i pacient, de primer amb nens anormals i més tart amb nens normals, durant els quals portà les seves teories pedagògiques a una completa sistematització, la Doctora Montessori, a instancies d'una amiga admiradora seva, escrigué i publicà, en 1909, el seu llibre famós, «El Mètode de la Pedagogia Científica aplicat a l'educació de la Infancia en les «Case dei Bambini» (Cases dels Nens)», el qual fou rebut amb entusiasme en els centres pedagògics i científics de tot el món, mereixent desseguida l'honor de la traducció a quasi bé totes les llengües cultes, havent-ne aparegut una edició a Barcelona.

Pels ensaigs que se n'han fet, el Mètode Montessori és avui pràcticament conegut en totes les parts del món civilitzat, i la seva il·lustre autora compta deixebles i admiradors de totes les races i nacions; tant és una cosa que arriba al fons de l'ànima humana. La propaganda del Mètode Montessori, en alguns casos molt veement, l'han feta sempre espontaniament els seus partidaris. La Doctora Montessori ha rebut el sincer homenatge de tota mena de persones i personatges: des de la Regina Mare d'Italia i la filla del President dels Estats Units, a la humil professora d'un Col·legi de Religioses de Catalunya o la simple estudianta de Pedagogia de la Xina.

De la serie d'èxits que el Mètode Montessori ha obtingut per tot arreu, n'esmentarem solament els molt rescents alcançats als Estats Units, el país que s'ha fet famós per l'esplendidesa dels seus sistemes d'ensenyament. A l'Exposició Universal Pacífic-Panamà, de San Francisco de California, que acaba de celebrar-se (1915), Maria Montessori, sola completament, sens ajuda del Govern d'Italia ni del dels Estats Units, instal·là i mantingué dins el Palau de l'Educació, una Escola completa del seu sistema (amb dues parets de cristalls semblant una gran vitrina), la qual funcionà diàriament davant dels ulls dels visitants, obtenint un èxit popular i científic difícil d'imaginar. N'hi haurà prou consignat que de les sis medalles d'or de la Secció de Pedagogia, cinc foren adjudicades al Mètode Montessori, sent una d'elles el «Grand Prix» de Pedagogia. (La medalla restant se concedí a una Escola filipina pel seu treball manual). Així ha quedat proclamada, en un dels països més avançats i en un concurs mundial, la supremacia del Mètode Pedagògic Montessori.

El Mètode Montessori a Barcelona. No gaire després de publi-

cada la primera edició del llibre en què la Doctora Maria Montessori exposa la seva sorprenent Pedagogia, fou ell conegut d'alguns estudiosos educadors de Barcelona, esdevenint al poc temps un d'ells membre del Consell d'Investigació Pedagògica de la Diputació. Quasi dubtant dels maravellosos resultats que es posaven de manifest en l'obra esmentada, per iniciativa de l'expressat Consell, a darrers de l'any 1913 s'envià un pensionat a comprobar les magnífiques teories en les Escoles que a Roma funcionaven sota la direcció immediata de la Doctora Montessori. L'emissari retornà del tot convençut i, ademés, entusiasmà. Els resultats que's podien contemplar en aquelles escoles, tant en educació com en instrucció, eren quelcom de quasi increïble per al pedagog bregat en la pràctica de l'ensenyament.

Resultat immediat d'aquest viatge fou l'ensaig que del Mètode Montessori es feu, amb èxit satisfactori, a l'Escola de la Casa de Maternitat i Expòsits de la Diputació de Barcelona. Amb els resultats a la vista, se donaren conferències, s'escrigueren articles, i fins i tot s'organitzaren curssets de mestres per a propagar les noves doctrines pedagògiques. La indicada Diputació barcelonina, que tant se ve distingint per la seva ben orientada tasca cultural, pensionà dues mestresses per assistir al Segon Curs Internacional que la Doctora Montessori donà a Roma la primavera de 1914. Aquesta iniciativa fou seguida per l'acte de l'Ajuntament de Barcelona, que pensionà altres quatre mestresses al mateix Curs, entre elles la senyoreta Inspectora. A llur retorn, aquestes sis professores feren nova i més intensa propaganda de la Pedagogia Montessori, i es fundaren per a elles escoles especials.

Volguent portar més endavant l'ensaig, el Consell d'Investigació Pedagògica gestionà, i obtingué a primers de l'any 1915, la vinguda a Barcelona de la distingida professora signorina Anna Maccheroni, deixeble i col·laboradora de Maria Montessori, per tal que demostrés pràcticament les solucions del Mètode per a l'ensenyament a l'escola Elemental, fins a les hores desconegudes del públic pedagògic. Els resultats obtinguts durant els pocs mesos de classe a l'escola que li fou especialment montada, foren més que satisfactoris. El curs següent (1915-16, l'actual), l'Escola Montessori fou traslladada a un lloc molt més ampli i en un lloc més cèntric de la ciutat; se la dotà d'un bell mobiliari i d'un esplèndid i abundós material, i avui aquesta institució pedagògica de la Diputació ve a representar l'Escola Montessori més completa en existència. Hi assisteixen uns 90 alumnes, de dos a vuit anys d'edat, fills de Diputats a Corts, de Diputats pro-

vincials, de Regidors de la ciutat, d'industrials, de comerciants i de persones més humils, és a dir, els fills de la part més viva i vigorosa de la nostra societat. Com a dada eloqüent, que demostra com la Pedagogia Montessori ha entrat en la consciència social, es pot consignar que tots aquests alumnes han sigut inscrits espontàniament pels seus pares, puix que l'Escola no ha publicat prospectes ni ha fet reclam de cap mena, no tenint sisquera rètol a la porta. Aquesta Escola fa temps que està plena, havent-hi uns 20 alumnes que esperen admissió.

I ja les coses havent arribat a aquest punt, havent el públic intel·ligent demostrat d'una manera tan clara la seva preferència pel Mètode Montessori, solament mancava una cosa per a llençar d'un mode definitiu aquest moviment com una nova normalitat pedagògica: la preparació de mestres que poguessin portar eficaçment a terme la transformació de les escoles existents de tota mena. I aquesta preparació tècnica pedagògica s'ha dignat venir a fer-la personalment la Doctora Maria Montessori, mitjançant aquest *Curs Internacional Montessori de Barcelona*, no escoltant, pel moment, les ventatjosíssimes proposicions que li han sigut fetes als Estats Units i en altres països. Sens dubte, el nostre Magisteri i les Corporacions populars i científiques sabran correspondre a honor tan alt.

Fonaments de la Pedagogia Científica. Com en els cursos anteriors de preparació de mestres, donats a Italia i als Estats Units, la Doctora Montessori exposarà, en primer lloc, en el de Barcelona, els principis per ella trobats en l'estudi científic de la Pedagogia. Aquests principis, obtinguts per una rigurosa experimentació pedagògica de caràcter sintètic, destrueixen no poques teories corrents de l'ensenyament, posades en circulació per la falaç psicologia experimental analítica fins ara en boga, i obren noves perspectives al treball intel·ligent de l'educador.

El Mètode de l'Escola de Pàrvuls. En la pràctica pedagògica se coneix al Mètode Montessori com un procediment de formació de pàrvuls, com una norma d'educació per a infants de tres a set anys. Les innombrables Escoles Montessori disseminades per tot arreu són escoles de pàrvuls, i en el llibre de la Doctora s'exposa únicament el mètode per a les escoles de nens d'aqueixa edat. En el Curs Internacional Montessori de Barcelona es dedicarà la mateixa atenció que en els anteriors a preparar per a l'educació dels pàrvuls.

La observació i les pràctiques les faràn els alumnes a l'Escola

Montessori de la Diputació de Barcelona, que té aquesta secció molt ben dotada.

El Mètode de l'Escola Elemental. Ademés de la part teòrica fonamental i del mètode per a l'educació dels pàrvuls, la Doctora Montessori exposarà per primera vegada el Mètode per a l'Escola Elemental, o sigui, per alumnes de set a deu anys. Aquest fet donarà al Curs de Barcelona un interès extraordinari, ja que el Mètode Montessori per l'Escola Elemental és encara desconegut del públic pedagògic, essent esperades amb gran interès les seves solucions. Probablement coincidirà amb el Curs l'aparició del Llibre de l'Ensenyament Elemental.

L'Escola Montessori de la Diputació, que aplica d'una manera general el mètode per a l'Escola Elemental, proporcionarà el lloc d'observació i pràctiques als alumnes del Curs.

El Mètode de l'Educació Religiosa. Una altra de les novetats pedagògiques que presentarà el Curs Montessori de Barcelona serà el tractament que farà la Doctora Montessori del Mètode de l'Educació Religiosa Catòlica, degudament secundada per doctes sacerdots especialitzats en la Litúrgia, en l'estudi de les Vides dels Sants, en l'exposició del Catecisme, en les Cançons populars religioses, etcètera. Per primera vegada es trobarà la Doctora davant d'un públic homogeni, preparat per a les disquisicions pedagògiques de caràcter religiós, i aprofitarà aquesta bona oportunitat per exposar el seu pensament complet d'Educació Catòlica, fervent en la Fè i absolutament respectuós de les tradicions del sentiment.

Aquest mètode pedagògic d'Educació Religiosa podrà veure's demostrat en gran part en la citada Escola de la Diputació.

El treball dels alumnes. El treball dels alumnes del Curs consistirà en l'assistència a les lliçons-conferències, en la observació de les classes en funcionament i en les pràctiques amb el material.

Setmanalment la Doctora Montessori donarà unes quatre lliçons-conferències, començant a dos quarts de sis de la tarda i acabant una hora després. Per raons de comoditat, aquestes conferències es donaran a la sala d'actes de l'Acadèmia de la Joventut Catòlica, carrer de la Cucurulla, 9. Aquestes conferències les donarà en italià, traduïnt-les, frase per frase, al català, un intèrpret pedagògic. Cada setmana es facilitaràn als alumnes, per al seu ús particular, les traduccions senceres per escrit en les llengües més comuns dels alumnes.

Cada alumne del Curs deurà dedicar unes quatre hores setmanals a la observació, i això serà principalment els dematins.

Ademés, tot alumne que aspiri a la possessió del Diploma deurà realitzar les pràctiques necessaries amb el material didàctic per a dominar el seu ús.

Diploma. Terminat el Curs i passat amb èxit un examen teòric i pràctic sobre el treball realitzat durant ell, els alumnes mestres i els qui acreditin posseir una cultura equivalent, rebràn el Diploma acreditatiu d'haver fet els estudis del Mètode Montessori. En endavant, no més als col·legis i escoles que algú dels professors posseeixi aquest Diploma, els serà permès d'ostentar el nom de Montessori. Una Junta protectora, que's formarà tot seguit, vetllarà per la puressa d'aplicació del Mètode Montessori.

Matrícula. El Curs Internacional Montessori de Barcelona per a la preparació de Mestres començarà el 15 de febrer de 1916 i seguirà fins al 15 de maig. La matrícula serà de 200 pessetes per als alumnes espanyols i italians, i de 800 pessetes per als estrangers, amb un 50 per 100 de bonificació als qui acudeixin de països en guerra. En el preu de la matrícula hi va inclòs el Diploma que s'adjudiqui.

En el cas de que un nombre considerable de pares demanés l'assistència com oients a les conferencies, podria fer-se'ls condicions especials.

A qui pot interessar el Curs. Aquest Curs Internacional Montessori de Barcelona interessa, en primer lloc, a totes les persones dedicades a l'ensenyament: Mestresses i mestres de Pàrvuls, professors d'Escola Elemental, d'Escola Normal, d'Institut, d'Escola Tècnica, d'Universitat, etc., Sacerdots, Religioses de l'Ensenyança, Institutrius, etc.

Interessa també als Higienistes i als Metges.

Interessa d'una manera especial als pares i mares de família curosos de l'educació dels fills, i als joves d'ambdós sexes que s'han format un ideal enlairat de llur futura vida domèstica.

Interessa, aiximateix, als estudiosos que, situats en camps diversos de l'especialització, segueixen intel·ligentment el progrés de les ciències.

Interessa, finalment, a tots els qui, en obres d'educació o de filantropia, se preocupen del benestar de l'infant i de la sort de les futures generacions.

Per a les Corporacions. El pròxim Curs Internacional Montessori de Barcelona ofereix a les Corporacions populars, especialment

als Ajuntaments, una oportunitat única d'impulsar d'una manera efectiva llur obra de cultura pedagògica. La construcció de nous locals escolars, l'adquisició de mobiliari i de material didàctic, no seràn suficients per a resoldre el problema pedagògic d'una localitat si a l'ensens no s'atén a la purificació dels mètodes d'educació, cosa que depèn principalment de la bona preparació que es dongui als Mestres. Que facin l'esforç, sempre possible, de sufragar la matrícula i, a ser possible, les demés despeses, a un o varis mestres de de la localitat, i aquest sacrifici no restarà improductiu. De la mateixa manera les institucions que mantenen ensenyances, de qualsevol mena que siguin, deuen fer tots els possibles per a que algún dels seus professors assisteixi al Curs, i després veuràn multiplicada la eficàcia de llurs esforços culturals.

Informació. Per a qualsevol mena d'informació que's desitgi obtenir, dirigir-se a la Secretaria del Curs, carrer de la Diputació, 262, principal (entre Passeig de Gràcia i carrer de Claris), Barcelona.